

HRVATSKO SLOVO

NOVOSTI - elektroničko mjesečno glasilo Društva prijatelja glagoljice
godišće V | broj 53 | travanj 2020.

Poštovani i dragi članovi, suradnici i prijatelji Društva prijatelja glagoljice!

Protiču tjedni u skladu s napatkom *ostani doma*. Prošao je i Uskrs, drugačiji od svih koje znamo, ali glagoljske pisanice nisu izostale. Nadamo se da ste dobro i zdravo. Čuvajte se i dalje, a mi skupljamo zanimljivosti kojih ipak ima, unatoč tome što su društveni i kulturni život naizgled stali.

Štikleci iz svijeta glagoljice

Na poziv upućen primateljima *Novosti* da nam se jave i pošalju zanimljivosti vezane uz glagoljicu i njena "ljejkovita svojstva" u prevladavanju ovih turobnih vremena, prvi se oglasio naš dugogodišnji član iz Bjelovara, g. Slavko Kirin. Poslao je fotografiju glagoljskog natpisa koji se nalazi uz kuću g. Svetka Ušalja, počasnog člana DPG-a koji nas je napustio prošloga ljeta. Pokojni g. Ušalj je s ogromnom ljubavlju, entuzijazmom i talentom obilježio i obdario Gabonjin, mjesto na Krku kod Dobrinja. G. Ušalj, rođen u Zadru 1937. g., opismenio je na stotine djece koja su polazila njegove tečajeve glagoljice u Gabonjinu, a osmislio je i prekrasnu kamenu galeriju *Put glagoljice* na otvorenom.

G. Kirin nam je poslao i jednu lijepu pjesmu koju ostavljamo za iduće *Novosti*. Zahvaljujemo mu na javljanju te pozdravljamo i gospođu Zlatu Kirin, također našu članicu.

Gospodin Milan Lekić – Lex splitski je karikaturist i promicatelj glagoljice. Ima štand smješten između Đardina i spomenika Grguru Ninskom na kojem prodaje i suvenire s glagoljskim motivima kako bi među domaćim i stranim turistima pobudio zanimanje za glagoljicu. Na ovoj slici vidite crtež spomenika Grguru Ninskom iz neuobičajene, ptičje perspektive, a umjetnik je dodao i jedan detalj za svoju dušu - glagoljicom ispisanu riječ *Biblija* na knjizi koju Grgur Ninski drži u ruci.

Hvala našoj članici, gđi. Miri Lekić-Knežević, koja nas je upoznala s originalnim i zanimljivim radom svoga brata.

U *Hrvatskom slovu*, najstarijem hrvatskom tjedniku za kulturu, u broju od 27. ožujka preko dvije cijele stranice objavljen je članak našega dopredsjednika, g. Jurja Lokmera o svetome Jeronimu pod naslovom *Našijenac svjetskoga glasa*. Nadajmo se da ova godina, koja je počela s tolikim ugrozama na svjetskom i lokalnom nivou, a u kojoj se navršava 1600. godišnjica njegove smrti, neće proteći bez odgovarajućeg prisjećanja i obilježavanja djela ovog velikana, jedne od najuglednijih ličnosti rođenih na području Hrvatske, čije je djelo

ugrađeno u temelje europske i svjetske civilizacije.

Oronuli kip sv. Jeronima koji se nalazi na tzv. Jeronimskoj palači na uglu Ulice baruna Trenka i Trga kralja Tomislava, u najstrožem središtu Zagreba, već dulje vremena vapi za obnovom. Potres koji je u nedjelju 22. ožujka u jutarnjim satima pogodio hrvatski glavni grad, srećom nije srušio kip, ali je za pretpostaviti da će cijeloj zgradi trebati temeljita rekonstrukcija pa će tako i naš sv. Jeronim doći na svoje.

Da nije pandemije korona virusa, nagrađivani riječki inovator, g. Zlatko Šakić, o čijoj slagalici koju je nazvao *Tropismene glagoljične puzzle* smo pisali, već bi se vratio s Međunarodnog sajma inovacija u Ženevi bogatiji za još jednu medalju. Ostaje nada da će se odgođeni sajam održati u rujnu, a do tada g. Šakić i njegova supruga Nela pomoću svojih 3D printera izrađuju vizire za medicinsko osoblje. Tako su svoju opremu, znanje, trud i sredstva stavili na raspolaganje za dobrobit zajednice.

Ovih dana se Facebook stranici našega Društva pridružio veliki znalac i ljubitelj glagoljice iz Zadra, g. Dario Tikulin. Poslao nam je originalnu poruku koju u cijelosti prenosimo i ujedno mu želimo dobrodošlicu u sve širi krug osoba koje prate naš rad i aktivno u njemu sudjeluju:

Hvala ča me primiszte va druxinu aliti szkupinu va veloy oblitniczi - 16 sztolich yerolimitansztva. Mi naszlidovategli velikago učitegla iz Sztride za tu prigodu szlaxemo redke schavetanszkimi pizsmeni nascih didov ghlagoglanov. Nizam upuchen moreyu li sze ovom tikovniczom takati i szlovichi ghlagoglczi? Sze pizsa Dario Tikulin plemenem Kukich vasč kovač i ghlagogla Sztarovaroscanacz szgogla. Zdrav-pozdrav iz Staroga Varosca Zadarszkoga. Neka nasz Bog čuva.

Nedavni potres ostavio je dubok trag u svima nama, ali i na našim domovima, crkvama, muzejima, spomenicima, grobovima....

Mediji su posebno isticali oštećenja tornjeva zagrebačke katedrale i unutrašnjosti nekolicine crkava u užem središtu grada. Ponadali smo se da je nama glagoljašima najdraža crkva, ona na Ksaveru, prošla bez većih *ožiljaka*, no nažalost nije tako. Piše nam fra Zvonimir Brusač, tajnik Provincije franjevac trećoredaca glagoljaša, *naš fra Zvonko*, da su u samostanu svi dobro i zdravo jer je zgrada prije 30-ak godina obnovljena i učvršćena tako da je, osim manjih pukotina, izdržala udare potresa i pogodna je za život. Nažalost, crkva sv. Franje Ksaverskoga, izgrađena sredinom 18. stoljeća, teško je ranjena i stradala u statičkom smislu tako da se ne može koristiti za bogoslužje. Prednje pročelje je djelomično pomaknuto, s tendencijom odvajanja od korpusa zgrade, a ima i znatnih pukotina na bočnim zidovima i svodovima. Bit će potrebno hitno učvršćenje zgrade, a zatim i kvalitetna sanacija koja će jamčiti sigurnost pred sličnim nepogodama.

Pa ipak, unatoč svim nedaćama, baš kako je bilo ranije predviđeno, na Cvijetnicu u 18 sati u samostanskoj kapeli jedan je od svećenika slavio svetu misu za pokojne članove zbora Baščina. Pridružili smo im se u molitvi u navedeno vrijeme.

Naša dugogodišnja članica, cijenjena slikarica gđa. Vjera Reiser, u visokoj životnoj dobi ostala je živjeti u zgradi u najstrožem središtu grada, koja nakon potresa više nije pogodna za stanovanje i iz koje su ostali stanari iselili. U dubokoj neizvjesnosti i tjeskobi, ne želi napustiti svoj stan i slike, vjeruje u Božju zaštitu i stvara novu sliku – Sv. Jeronima s lavom. I u toj situaciji našla je snage da pošalje ohrabrujuću poruku kako će nam "*pomoći glagoljski blagoslov jer to su Božja nebeska slova i ona će nas štitiiti kao i sv. Jeronim*".

Bude li potrebno, te kada i ako gđa. Reiser tako odluči, oglasit ćemo preko ovih Novosti neku od njenih slika za prodaju, računajući da će glagoljaška solidarnost pomoći našoj članici u rješavanju barem dijela egzistencijalnih problema.

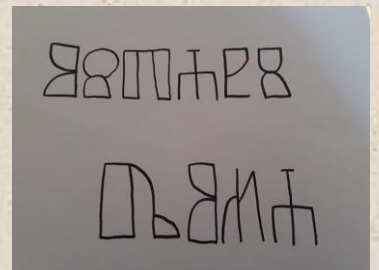
Uvijek rado zavirimo na stranice Staroslavenskog instituta da doznamo nove zanimljivosti i aktualnosti. Dana 6. travnja 885. godine u vječnost se preselio sv. Metod. Nakon Ćirilove smrti, 16 godina ranije, prema riječima akademika Damjanovića, Metod je ostao sam na vjetrometini oštih germanskih protivnika Ćirilometodske misije. Oklevetan i proganjen biva zatočen u Ellwangu. Ta je Metodova prisilna *samoizolacija* potrajala tri godine. Progoni nisu prestali ni nakon oslobođenja, ali ne prestaje ni Metodovo ustrajanje u prosvjetiteljskoj zadaći. Tajna njegova konačna upjeha, tj. uspjeha misije počiva na dvjema zakonitostima:

1) djelovanje mu je bilo usmjereno na dobrobit drugih i 2) velike poteškoće prihvatio je kao priliku za veliki trijumf. Vidimo da niti nakon 1135 godina ove zakonitosti nisu izgubile na vrijednosti.

Na nekoj od društvenih mreža pronašli smo glagoljicom ispisanu poruku *Ostani doma*. Nažalost, nismo uspjeli uhvatiti ime osobe koja je ovo napisala.

Međutim, na ovu poruku lijepo se nadovezuju optimistične riječi koje nam je poslala naša članica i lektorica časopisa *Baščina*, gospođa Zlata Jelovac:

.... želim vam da ove stresne dane ispunite druženjem s obitelji, glazbom, dobrim knjigama, filmovima, uporabom svih dobrih strana tehnologije, ne samo za razgovore i humor koji nam daje dodatne snage da ne potonemo, nego i za otkrivanje nebrojenih divota ovog lijepog planeta.

**Imajte hladnu glavu, toplo srce, perite ruke i držite razmak.
Neka Vas prate zdravlje, mir i dobro!**

UREDNIČA

ՄԻՐԱ ԼԻՍՈՎԱՆՆԻՍ Միրна Липовач

ՄԻՐԱ

DRUŠTVO PRIJATELJA GLAGOLJICE

ՄԵԴՈՎԱՍՏՈՍՈՅ ԲՆԵՄԻՆՈՍՏՈՎՆԻՐԻ ԴՆԻՆԻԿՆՆԻՍԻՅՈՎՆԻՍ

E-adresa: drustvoprijateljglagoljice@gmail.com

Web adresa: <http://www.croatianhistory.net/glagoljica/novosti/mirna.html>